

Mindenki Karácsonyfája

Gyermekkorom karácsonyainak egyik kedves emléke a pécsi Széchenyi téren felállított Mindenki Karácsonyfájához kapcsolódik. Úgy hallottam, hogy ez nem is olyan régi hagyomány. Nálunk a múlt évszázad első évtizedeiben honosodott meg, és vált általánossá.

Amikor híre ment a városban, hogy megérkezett a fa, édesanyám összeszedte öt gyermeke közül, akiket tudott, és megnéztük a fát. Ilyenkor a fa alatt összetette a kezét, és rövid fohászt mondott. Ezután hozzánk fordult, hogy gondoljunk azokra, akiknek otthon nincs karácsonyfájuk, vagy akik nem jöhettek el különböző akadályok miatt.

Amíg a fa állt, hajlandó volt gyakran kerülni is tenni, hogy útba ejtse a Széchenyi teret és meglátogassa a karácsonyfát. Még az ötvenes évek legelején lehetett, talán már iskolás is voltam, amikor szóvá tettem, hogy miért kell ezt a közös fát felállítani, amikor ez nem is igazán nagy és szép, és otthon úgyis mindenkinek van sokkal szebb karácsonyfája.

Édesanyám válaszára jól emlékszem. Nem szidott meg. Elmagyarázta, hogy a háborúnak már régen vége van, de sokan nem jöttek vissza: hősi halált haltak, megsebesültek vagy fogságba estek. Milyen szörnyű azoknak, akik semmit sem tudnak a hozzátartozójukról, s még most is azt várják, hogy csodával határos módon visszatérjenek. Az apa nélkül maradt családokban pedig mindig nagy a szegénység. De vannak más családok is, akiknek nem telik arra, hogy szép, nagy karácsonyfát állítsanak az otthonukban.

Éveknek kellett eltelniük, mire észrevettem, hogy a főtéri karácsonyfa alatt nincs betlehem, a tetején pedig vörös csillag van. Édesanyám válasza rövid volt: mert kommunizmus van, és ezt észrevenni, pláne szóvá tenni nem tanácsos. Neked ezt már tudnod kellene...

Ezen emlékezetes esetek után évek sora telt el. Hazajöttem Sopronból. A karácsonyfa-ellátás javult, a fák egyre nagyobbak és szebbek lettek a jól működő erdőgazdasági csemetekerteknek köszönhetően. Egy alkalommal munkatársam mesélte, hogy a legutóbbi Mindenki Karácsonyfája ügyeit neki kellett intéznie. Alig talált alkalmas fát. Szavaiból kiderült, hogy nyűgnek tartotta az egészet, mert a fa felállítását és leszedését is neki kellett irányítani. Ekkor nem gondoltam még arra, hogy a következő fa ügyintézője akár én is lehetek.

A novemberi értekezleten a főnököm közölte, hogy erdészetünk kapta e megtisztelő feladatot, amelyet személy szerint nekem adott. Átvillant a fejemben, hogy a környék legszebb fáját fogom megkeresni. Nem sokáig örülhettem, mert a főnököm így folytatta: a fát már felajánlotta egy öreg néni a közeli faluban. Neked csak kivágási és szállítási feladatod lesz, úgyis jó kapcsolatot van az áramszolgáltatóval.

Megnéztem a fát. Nagyon közel ültették a házhoz. Amíg kicsi volt, jól mutatott. Megszerették és nem vágták ki. Aztán elkezdett gyorsan nőni. Magasabb lett, mint a ház. Az egyik oldalát a fal, a másikat a vezetékek miatt nyesték fel egészen az ereszig. Hatalmas szép koronát növesztett a ház felett.

A szegény néni mellettem toporgott, és hajtogatta: tudja, hogy hibáztak, rossz helyre ültették, és nem vágták ki időben, de amikor olyan szép volt. Évek óta ajánlgatják mindenkinek. Megnézik, ígérik, hogy intézkednek, de eddig még senki sem jött vissza. Lehet, hogy most is így lesz... Csak egy kis tűzifát szeretne kapni a fenyőért, és azt, hogy kár nélkül emeljék ki, és vigyék el.

Azt feleltem, hogy szép tűzifát fog kapni, és a műszaki anyagka kíméletesen emeli ki és viszi el majd a fát, minden kár nélkül. Felhívtam az áramszolgáltatót, vázoltam a feladatot, és csak azt kérdezték, mikor jöjjenek. Megbeszéltük az időpontot. Pontosan érkeztek. Leszerelték a vezetékeket, rákötötték a fenyőre a daru kötelét. Az ügyes favágó átvágta a törzset, és a biztos kezű, nagy gyakorlattal rendelkező darus a ház mellől kiemelte, és a villanyoszlopokat szállító szerelvényre tette. Semmiféle kár sem keletkezett. Lekötözték, nehogy az ágak sérüljenek, és óvatosan elindultak Pécs felé. A felállítását és a leszedését én nem is láttam, mert a tanácsis dolgozók már nem igényelték a közreműködésünket.

Leküldtem az öreg néninek az ígért fát. Arra már nem emlékszem, hogy a három és fél tonnás Csepellel vagy a két és fél tonnás Roburral. Néhány nap múlva megkaptam az üzenetét: nem gondolta volna, hogy ilyen szép karácsonyi ajándéka lesz, hogy a fenyőjét minden kár nélkül kivágják és egy autó tűzifát is kap.

Két évtized múltán ismét változások történtek. A Mindenki Karácsonyfája alá visszakerült a betlehem, és a vörös csillag helyére a betlehem csillag.

Dr. Tóth Aladár okl. erdőmérnök

**Az Országos Erdészeti Egyesület
és az Erdészeti Lapok Szerkesztősége ezúton kíván
minden kedves Tagtársnak és Olvasónak
Áldott, Békés Karácsonyi Ünnepeket
és Boldog Új Esztendőt!**

